

Toelatingen in de teelt van aalbessen (rode, witte en zwarte bessen)

De onderstaande gegevens zijn zorgvuldig samengesteld (februari 2023). De opsteller is niet aansprakelijk voor eventuele fouten en onvolledigheden. Raadpleeg voor gebruik altijd de meest recente etikettekst (www.ctgb.nl) of uw voorlichter. Let op beperkingen in gebruik van middelen (o.a. langs watergangen, aantal bespuitingen, etc.)

TOELATINGEN IN DE TEELT VAN AALBESSEN 2023

Plaaag/ziekte	Middelen	Dosering/ ha	V.T.	Werkzame stof	Opmerkingen
Blad- en dopluizen	Pirimor 5794 (W.11)	500 gram	3	Pirimicarb	Niet toegelaten binnen de bedekte teelt en niet op percelen welke aan watergangen grenzen , werkt ook op jonge larven bessenbladwesp. Max. 2 toepassingen met een interval van 12 dagen
	Teppeki 12757 N (W.13)	140 gram	10	Flonicamid	Alleen toegelaten onbedekte teelt , maximaal 2 toepassingen met 7 dagen interval. Niet in de bloei! In de bloei alleen toepassen tussen zonsondergang en zonsopkomst.
	ER II 15175 (W.-)	25 ltr (max. 30 ltr)	—	maltodextrine	Liefst niet kort voor de oogst toepassen. Werkt ook goed op witte vlieg en cicaden Eradicoat Max is vergelijkbaar met ER II.
	Eradicoat Max 16056 (W.1)	20 ltr (max. 24 ltr)	—	maltodextrine	Bedekte teelt: 40 toepassingen met 3 dagen interval Onbedekte teelt: 5 toepassingen met 3 dagen interval
	Mycotal 10980 (W.3)	1 kg (max. 2 kg)	1	Lecanicillium muscarium stam Ve6	Groen insecticide, alleen toegelaten voor de bedekte teelt . Werkt met name goed op kleinere plaaginsecten, zoals naast bladluizen ook witte vlieg. Maximaal 12 toepassingen met 7 dagen interval
	NeemAzal-TS 12455 (W.6)	3 ltr	7	azadirachtin	Alleen toegelaten voor de onbedekte teelt, niet in de bloei! Max. 2 toepassingen, 7 dagen interval, nevenwerking op wantsen en rupsen. <i>Let op met drifteisen. Of met DRT 95, met 4,5 meter teeltvrij of DRT 97,5 bij kleiner dan 4,5 teeltvrij</i>
	Batavia 15615 (W.6)	0,75 ltr	14	spiroteramat	Alleen na de bloei toegelaten en als na oogst toepassing . Alleen onbedekte teelt voor de na bloei toepassing. Nevenwerking op spint. Maximaal twee toepassingen met 0,75 ltr per hectare met 14 dagen interval
	Flipper (RUB)	10 ltr	—	kaliumvetzuren	Groen insecticide, werkt met name goed op kleinere plaaginsecten, zoals naast bladluizen ook spint, trips en witte vlieg. Het middel heeft geen VT
	Neudosan 16452 (W.-)	10 ltr	—	vetzuren en kaliumzouten	Groen insecticide, alleen toegelaten voor de onbedekte teelt . Maximaal 3 toepassingen met 5 dagen interval. Geen VT.
	Promanal HP 16278 N (W.-)	10 ltr	—	paraffineoliën	Alle teelten . Toepassen vroege voorjaar, 1 toepassing per jaar toegelaten. <i>Let op met drifteisen. Of met DRT 95, met 4,5 meter teeltvrij of DRT 97,5 bij kleiner dan 4,5 teeltvrij</i>
	Ovitex 16431 N (W.-)	20 ltr (max. 30 ltr)	—	paraffineoliën	Alleen onbedekte teelt . Toepassen vroege voorjaar, 1 toepassing per jaar toegelaten, bij voorkeur de maximale dosering gebruiken. <i>Let op met drifteisen. DRT 95, met 3 meter teeltvrij</i>
Rupsen en bladrollers	Decis EC 7774 (W.18)	200 ml (max. 240 ml)	7	deltamethrin	Schadelijk voor natuurlijke vijanden, max 3x per seizoen, met 14 dagen interval, verboden in kassen en tunnels. Verboden in de bloei. Toepassen met minimaal 75% DRT
	Xentari WG 12437 (W.3)	1 kg (max. 1,2 kg)	—	Bacillus thuringiensis subsp. aizawai	Voor optimale werking spuiten bij warm weer op kleine rupsen, eventueel herhalen, maximaal 8 toepassingen, onbedekt 6 dagen interval, bedekt 5 dagen interval
	Turex 11702 (W.3)	1 kg	—	Bacillus thuringiensis subsp. Aizawai	Voor optimale werking spuiten bij warm weer op kleine rupsen, eventueel herhalen, maximaal 3 toepassingen, onbedekt en bedekt beiden 7 dagen interval
	Dipel DF 14674 (W.1)	1 kg	—	Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	Voor optimale werking spuiten bij warm weer op kleine rupsen, eventueel herhalen, maximaal 8 toepassingen, onbedekt en bedekt beiden 7 dagen interval

	Costar WG 15885 (W.1)	0,3 – 1 kg	–	Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	Voor optimale werking spuiten bij warm weer op kleine rupsen, eventueel herhalen, maximaal 6 toepassingen, onbedekt en bedekt beiden 7 dagen interval
	Florbac 15033 (W.2)	1,2 kg	–	Bacillus thuringiensis subsp. aizawai	Voor optimale werking spuiten bij warm weer op kleine rupsen, eventueel herhalen, maximaal 8 toepassingen, onbedekt 6 dagen interval, bedekt 5 dagen interval
Spintmijten	Vertimec Gold 13087 (W.9)	500 ml	28	abamectine	In de vollegrond (onbedekt) maximaal 1 toepassing. Binnen de bedekte teelt zijn twee toepassingen mogelijk met een interval van 10 dagen. Verboden in de bloei, opletten met bloeiend onkruid
	Vertimec Pro 15315 (W.1)	500 ml	28	abamectine	In de vollegrond (onbedekt) maximaal 1 toepassing. Binnen de bedekte teelt zijn twee toepassingen mogelijk met een interval van 10 dagen. Verboden in de bloei, opletten met bloeiend onkruid, alleen neerwaarts spuiten Aflevertermijn 1-8-2023 en opgebruik tot 1-1-2024
	Floramite 12421 (W.3)	400 ml	1	Bifenazaat	Max. 2 toepassen, 7 daags interval, alleen toegelaten in de bedekte teelt.
	Cantack 12939 (W.5)	1 liter	–	Acequinocyl	Alleen toegelaten middels 1 toepassing na de oogst (BBCH 90-93), daarom ook geen VT
	Scelta 13440 (W.7)	1 liter (max. 1,2 liter)	–	cyflumetofen	Alleen toegelaten na de oogst , daarom ook geen VT. Bedekt en onbedekt toegelaten. Maximaal 2 toepassingen met 7 dagen interval.
	Flipper (RUB)	10 ltr	–	kaliumvetzuren	Biologisch insecticide, werkt met name goed op kleinere plaaginsecten, zoals naast spint, ook op bladluizen, trips en witte vlieg
	Botanigard WP 12612 (W.4)	0,625 kg (max. 0,75 kg)	–	Beauveria bassiana	Maximaal 12 toepassingen met een minimaal interval van 5 dagen. Alle teelten toegelaten, werkt ook op trips en witte vlieg
	Botanigard vloeibaar 12612 (W.2)	1,25 liter	–	Beauveria bassiana	Maximaal 12 toepassingen met 5 dagen interval. Alleen onbedekte teelt toegelaten , werkt ook op trips en witte vlieg
	Naturalis-L 13857 (W.2)	0,75 liter (max. 1 liter)	–	Beauveria bassiana ATCC74040	Groen middel, geen VT. Maximaal 15 toepassingen met 5 dagen interval. Alle teelten toegelaten. Ook werking op trips en witte vlieg
(Blad-) Galmuggen	Decis EC	200 ml	7	deltamethrin	Schadelijk voor natuurlijke vijanden, maximaal 3 toepassingen per seizoen, met 14 dagen interval, verboden in kassen en tunnels. Verboden in de bloei. Toepassen met minimaal 75% DRT
Blad- en mineerwespen	Pirimor	500 gram	3	pirimicarb	Niet toegelaten binnen de bedekte teelt en op percelen welke aan watergangen grenzen.
	Bitterzout (Epsa Top)	10 kg	–	magnesium	Het toepassen van deze magnesium bladmeststof heeft effect op de kleine bladwesplarven
Bessenglasvlinder	Decis EC	200 ml	7	deltamethrin	Inzetten bij vangsten van grote aantallen vlinders per val. Schadelijk voor natuurlijke vijanden, max. 3 toepassingen per seizoen, met 14 dagen interval, verboden in kassen en tunnels. Verboden in de bloei. Toepassen met minimaal 75% DRT
Wantsen					Lichte nevenwerking van Neemazal of Botanigard benutten
Kevers	Decis EC	200 ml	7	deltamethrin	Schadelijk voor natuurlijke vijanden, max. 3 toepassingen per seizoen, met 14 dagen interval, verboden in kassen en tunnels. Verboden in de bloei

Taxuskever/ Gegroefde lapsnuitkever	Larvanem	500 miljoen per 1000 m ²		Heterorhabditis bacteriophora	Werkzaam tegen de larven en poppen van de taxuskever, echter wel pas bij bodemtemperaturen vanaf 14°C
Witte vlieg	ERII of Eradicoat Max	25 ltr of 24 ltr	–	maltodextrine	Niet kort voor de oogst toepassen. Werkt ook op dopluizen en cicaden
	Botanigard WP 12612 (W.4)	0,625 kg (max. 0,75 kg)	–	Beauveria bassiana	Maximaal 12 toepassingen met een minimaal interval van 5 dagen. Alle teelten toegelaten, werkt ook op spint en trips
	Botanigard vloeibaar 12612 (W.2)	1,25 liter	–	Beauveria bassiana	Maximaal 12 toepassingen met 5 dagen interval. Alleen onbedekte teelt toegelaten , werkt ook op spint en trips
	Naturalis-L 13857 (W.2)	0,75 liter (max. 1 liter)	–	Beauveria bassiana ATCC74040	Groen middel, geen VT. Maximaal 15 toepassingen met 5 dagen interval. Alle teelten toegelaten. Ook werking op spint en trips
	PreFeRal 12694 (W.2)	1 kg (max. 1,5 kg)	–	Isaria fumosorosea Apopka stam 97	Groen schimmelproduct tegen witte vlieg en trips; alleen toegelaten voor de bedekte teelt , niet in de bloei. Max. 12x per seizoen met 7 dagen interval
	Flipper (RUB)	10 ltr	–	kaliumvetzuren	Groen middel, werkt met name goed op kleinere plaaginsecten, het middel heeft geen VT
	Neudosan 16452 (W.-)	10 ltr	–	vetzuren en kaliumzouten	Groen middel, alleen toegelaten voor de onbedekte teelt . Maximaal 3 toepassingen met 5 dagen interval. Geen VT.
	Siltac SF (Protac)	0,6 ltr	–	siliconenpolymeren	Het middel heeft geen etiket. De 0,6 liter toepassen in 500 liter water
	Stix	1 – 1,5 ltr	–	siliconenpolymeren	Opletten met bladverbranding, altijd een proefbespuiting uitvoeren, bij voorkeur toepassen met 500 liter per hectare. De maximale dosering is 0,3%.
Trips en cicaden	Decis EC	200 ml	7	deltamethrin	Schadelijk voor natuurlijke vijanden, maximaal 3 toepassingen per seizoen, met 14 dagen interval, verboden in kassen en tunnels. Verboden in de bloei. Toepassen met minimaal 75% driftreducerende doppen
	Flipper (RUB)	10 ltr	–	kaliumvetzuren	Groen middel, met name goed op kleinere plaaginsecten, het middel heeft geen VT
	Naturalis-L 13857 (W.2)	1 liter (max. 1,5 liter)	–	Beauveria bassiana ATCC74040	Groen middel, geen VT. Maximaal 15 toepassingen met 5 dagen interval. Ook werking op witte vlieg en spint.
	Tracer 12567 (W.8)	200 ml	3	spinosad	Niet in kiwibes en vlierbes, maximaal 2 toepassingen met een interval van 10 dagen. Tevens werking op rupsen en vliegen. Beste middel tegen de suzuki fruitvlieg! DRT 95 met 4,5 meter teeltvrij of < dan 4,5 meter, dan 97,5 DRT
	Exalt 16028 (W.-)	2 ltr (max 2,4 ltr)	3	spinothram	Alleen toegelaten voor de grondgebonden bedekte teelt . Maximaal twee toepassingen met 28 dagen interval
	Winner 14958 (W.2)	0,3 kg (4x) of 0,6 kg (1x)	–	formetanaat	Alleen toegelaten voor de bedekte teelt als na oogst toepassing tegen trips. Alleen toepasbaar middels automatische spuitapparatuur. Met 0,3 kg per ha 4x toegelaten met 7 dagen interval en 0,6 kg 1x toegelaten
Meeldauw	Flint 12289 (W.12)	0,4 kg	7	trifloxystrobin	Alleen toegelaten voor onbedekte teelt, maximaal 2 bespuitingen , tevens in deze dosering werking op botrytis
	Stroby WG 11818 (W.5)	200 gram	21	kresoxim-methyl	Max. 3 toepassingen per jaar met 10 dagen interval. Het nieuwe W.5 etiket is alleen onbedekte teelt
	Kumululus S 6147 (W.8)	4 kg	28	spuitzwavel	Alleen toegelaten voor onbedekte teelt , voor o.a. meeldauwbestrijding, maximaal 2 toepassingen per seizoen, met 10 dagen interval tussen de twee bespuitingen
	Thiovit Jet 5395 (W.8)	4,8 kg	-	spuitzwavel	Alleen toegelaten voor onbedekte teelt , voor o.a. meeldauwbestrijding, maximaal 3 toepassingen per jaar, met 7 dagen interval. Toepassen tot en met de maand juli!
	Karma 13854 (W.7)	3-4 kg	1	Kaliumwaterstof-carbonaat	Max. 5 toepassingen met een 7 daags interval. Inzet toegelaten vanaf einde bloei. Toepassen op een droog gewas, bij droog weer.

	Fado 14921 (W.3)	3-4 ltr	–	Cos-oga	Alleen bedekte teelt , max 5 toepassingen per teeltseizoen, met 7 dagen interval
	Serenade 14536 (W.8)	5 ltr	–	Bacillus amyloliquefaciens stam QST 713	Biologisch fungicide. Werkt op vruchtrot en nevenwerking op meeldauw. Maximaal 9 toepassingen met een interval van 5 dagen. Toepassen met een uitvloeier of met Flipper
	Sonata 14536 (W.2)	10 ltr	1	Bacillus pumilus QST 2808	Biologisch fungicide. Werkt vooral op meeldauw. Maximaal 6 toepassingen met een interval van 5 dagen. Toepassen met een uitvloeier.
	Vacciplant 13383 (W.3)	0,75 – 1 ltr	–	laminarin	Voor de onbedekte teelt 20 toepassingen van 1 liter met 10 dagen interval en geen VT Voor de bedekte teelt 7 toepassingen van 0,75 liter met 10 dagen interval en geen VT
	Nimrod vloeibaar 6834 (W.14)	1 ltr	7	bupirimaat	Maximaal 4 toepassingen met 12 dagen interval tussen de bespuitingen. Nimrod is alleen toegelaten voor de onbedekte teelt
	Abir 14748 (W.2)	1 ltr	7	bupirimaat	Maximaal 4 toepassingen met 10 dagen interval tussen de bespuitingen. Abir is alleen toegelaten voor de bedekte teelt
Vruchtrot (o.a. Botrytis)	Captan Merpan 11462 (W.11)	1,5 kg (max. 1,8 kg)	7	captan	In de onbedekte teelt in de bloei 3 toepassingen toegelaten, bij de bedekte teelt 6 toepassingen. Het interval tussen toepassingen bedraagt 7 dagen. Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing.
	Captan Malvin 6782 (W.15)	1,5 kg (max. 1,8 kg)	7	captan	Door het nieuwe W.15 etiket: In de onbedekte teelt in de bloei 3 toepassingen toegelaten, de bedekte teelt 6 toepassingen. Het interval tussen toepassingen bedraagt 7 dagen. Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing. Voor de onbedekte teelt alleen toepasbaar middels een neerwaartse bespuiting.
	Captan Vloeibaar Merpan Flowable 12892 (W.7)	2,5 ltr (max. 3 ltr)	7	captan	In de onbedekte teelt in de bloei 3 toepassingen toegelaten, bij de bedekte teelt 6 toepassingen. Het interval tussen toepassingen bedraagt 7 dagen. Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing.
	Teldor 12130 (W.7)	1,5 kg	3	fenhexamid	Toegelaten voor vollegrond en de bedekte teelt. Maximaal 4 toepassingen met 10 dagen interval
	Scala 11555 (W.7)	2 liter	3	Pyrimethanil	Alleen toegelaten voor de onbedekte teelt. Maximaal 2 toepassingen met 10 dagen interval
	Switch 12819 (W.8)	1 kg	10	cyprodinil en fludioxonil	Breedwerkend schimmelmiddel, (neven)werking tegen Eutypa. Max. 3 toepassingen met 10 dagen interval. Niet toegelaten binnen de bedekte teelt (kassen en tunnels)
	Geoxe (Safir) 14414 N (W.4)	400 gr (max. 500 gr)	7	fludioxonil	Alleen toegelaten voor de onbedekte teelt. Maximaal 2 toepassingen met 10 dagen interval. 1 werkzame stof vanuit de Switch!
	Signum 12630 (W.20)	1,8 kg	3	pyraclostrobin en boscalid	Maximaal twee toepassingen per seizoen met 1,8 kg. Nevenwerking op meeldauw! Het interval tussen 2 bespuitingen is 7 dagen. Niet toegelaten binnen de bedekte teelt
	Luna Sensation 14437 (W.3)	0,6 liter (max. 0,8 liter)	7	Fluopyram en trifloxystrobin	Toegelaten voor vollegrond en de bedekte teelt. Maximaal 2 toepassingen met 7 dagen interval voor de bedekte teelt en 14 dagen interval voor de onbedekte teelt. Toepassen met DRT 95!
	Serenade 14536 (W.8)	5 ltr	–	Bacillus amyloliquefaciens stam QST 713	Biologisch fungicide, bruikbaar als bedekkingsfungicide. Maximaal 9 toepassingen met een interval van 5 dagen. Nevenwerking op meeldauw. Toepassen met een uitvloeier.
	Taegro 15794 N (W.2)	370 gram	4 uur	Bacillus amyloliquefaciens stam FzB 24	Biologisch fungicide, bruikbaar als bedekkingsfungicide. Maximaal 12 toepassingen met een interval van 3 dagen. Nevenwerking op meeldauw.
	Amylo-X WG 16011 N (W.1)	2,5 kg	1	Bacillus amyloliquefaciens subsp. Plantarum D747	Biologisch fungicide, bruikbaar als bedekkingsfungicide. Maximaal 6 toepassingen met een interval van 7 dagen. Nevenwerking op meeldauw.

	Serifel 15888 (W.-)	0,5 kg	–	Bacillus amyloliquefaciens stam SBI 600	Biologisch fungicide, alleen toegelaten voor de bedekte teelt . Maximaal 6 toepassingen met een interval van 5 dagen.
	Botector 16066 (W.-)	1 kg	1	Aureobasidium pullulans DSM 14940 en 14941	Toegelaten voor vollegrond en de bedekte teelt . Maximaal 6 toepassingen, maar zonder interval. Toepasbaar kort voor de oogst om kleine wondjes af te dekken
	Vacciplant 13383 (W.3)	0,75 – 1 ltr	–	laminarin	Groen middel, alleen preventief inzetten. Voor de onbedekte teelt 20 toepassingen van 1 liter met 10 dagen interval en geen VT Voor de bedekte teelt 7 toepassingen van 0,75 liter met 10 dagen interval en geen VT
	Vintec 15689 (W.3)	0,2 kg	1	Trichoderma atroviride strain SC1	Biologisch fungicide, toegelaten voor vollegrond en de bedekte teelt. Maximaal 4 toepassingen met 7 dagen interval, daarnaast nog 2x toegelaten tegen taksterfte.
Taksterfte	Vintec	0,2 kg	–	Trichoderma atroviride strain SC1	Toegelaten alle teelten. Maximaal 2 toepassingen met 7 dagen interval
	Captan Merpan	1,5 kg (max. 1,8 kg)	–	captan	Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing.
	Captan Malvin	1,5 kg (max. 1,8 kg)	–	captan	Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing. Voor de onbedekte teelt alleen toepasbaar middels een neerwaartse bespuiting.
	Captan Vloeibaar	2,5 ltr (max. 3 ltr)	–	captan	Na de oogst alle teelten 2 toepassingen en na het snoeien alle teelten 1 toepassing.
Bodemschimmels	Trianium P 12699 (W.1)	15 – 30 gram per 1000 planten	–	trichoderma	Meegeven middels de bedruppeling, maximaal 5 toepassingen per seizoen, met 70 dagen interval tussen twee behandelingen.
	Trianium G 12841 (W.2)	0,75 kg m ³ (pot)grond	–	trichoderma	Plantversterker tegen bodemziekten, vroeg in (bijvoorbeeld) opkweek inzetten, optie is 1 kg op 1000 planten te gebruiken als plantgatbehandeling
Onkruidbestrijding:	Agil 100 EC 15291 (W.2)	0,75 – 1,5 ltr/ ha	30	propaquizafob	Alleen onbedekte teelt, maximaal 1,5 liter per hectare per jaar toepassen
	AZ 500 15264 (W.2)	0,5 ltr	100	isoxaben	Na-oogst/wintertoepassing, werkt het best bij lage temperatuur. 1 toepassing per jaar is toegelaten. Niet in grondwaterbeschermingsgebieden
	Quickdown 13246 (W.5)	0,8 ltr	–	pyraflufen-ethyl	Alleen toegelaten binnen de onbedekte teelt. Maximaal 2 toepassingen per seizoen, met 21 dagen interval. Voeg bij de toepassing 1 liter Minerale- of onkruidolie per hectare toe.
	Kerb Flo 13152 (W.4)	2,5 ltr	–	propyzamide	Na-oogst/wintertoepassing, werkt het best bij lage temperatuur
	Devrinol 45 SC 14282 (W.2)	2,7 ltr	–	napropamide	Maximaal 1 toepassing per seizoen. Niet toegelaten in percelen waar grasbanen aanwezig zijn!
	Wing P 14881 (W.1)	3 ltr	–	Dimethenamide-P en pendimethalin	Alleen toegelaten voor de onbedekte teelt, maximaal 1 toepassing per seizoen. Niet toegelaten in percelen waar grasbanen aanwezig zijn!

Opmerkingen:

- B* = beperkingen op etiket ten aanzien van gebruik langs bijvoorbeeld watergangen, moment van toepassing, maximale dosering, etc.
Lees voor gebruik het etiket of overleg met uw voorlichter
- VT* = veiligheidstermijn in dagen, (tussen haakjes staat de veiligheidstermijn binnen de bedekte teelt)
- Let met name bij Pirimor op met het zogenaamde "Re- entry". Voor dit middel geldt dat na een toepassing tot 14 dagen lang uitsluitend in het gewas mag worden gewerkt met beschermende kleding. Dit houdt in het dragen van lange mouwen, een lange broek en het dragen van handschoenen. Dit geldt ook als er binnen 14 dagen na de toepassing geoogst en gesorteerd wordt. Voor alle andere middelen geldt pas weer in het gewas aan het werk, nadat het gewas is opgedroogd. Bij gebruik in kassen geldt, voor bijna alle middelen, eerst twee uur ventileren en vervolgens mag de ruimte weer betreden worden. (Zie voor etiketten: www.fytostat.nl of www.ctgb.nl, of overleg met uw voorlichter)
- **Binnen een geïntegreerde teelt zoveel mogelijk selectieve middelen inzetten, met geen of weinig effect op natuurlijke vijanden.**
- In beschermde teelten is het uitzetten van natuurlijke vijanden een goede optie.